

bra protislovenska in protihrvatska politika in to je pravi izvor prijateljstva med Beogradom in Rimom. Imeli smo že nešteto žalostnih in sramotnih primerov in izrazov tega prijateljstva. Ni dovolj, da Italijani vedno dosežejo, kar hočejo, marveč naš zunanji minister in cela vlada še Italijanom pod našo državo dovoljuje več kot to, kar jim pripada po mednarodnih in medsebojnih pogodbah, do čí mše nismo doživeli pravega in odločnega protesta proti temu, kar se proti mednarodnemu pravu v Italiji brezobzirno počenja z našo jugoslovansko narodno manjšino. V Firenci so sedaj zopet Italijani dosegli vse, kar so hoteli in ko govori Mussolini o prijateljstvu do jugoslovanske države, je treba razumeti to kot prijateljstvo in naklonjenost nasilnika, ki je eni družini izropal in silno oškodoval par članov ter hvali sedaj tretjega člana, ki je tako zapeljan, da se vseh krivic proti bratom in proti celi družini ne zaveda.

Hudobija in davki.

Nekaj strašnega je, kako se sedaj izterjuje davki! Kaj takega še ne pomnimo. So bila davčna bremena leta 1924 huda, a izmuzganja, kakor letos, še v Sloveniji ne pomnimo. Vsi vemo, kdo je tega kriv. Centralizem žre in žre. Podoben je vreči, ki nima nobenega dna. Za ta centralizem so glasovali velikosrbski radikali, samostalni demokrati in samostojneži. Poslanci Slovenske ljudske stranke so s povzdignjenim glasom svarili in klicali: **Velikosrbski centralizem bo naša nesreča!** Ali kaj so se zmenili za opomine in glasove naših poslancev dr. Kukovec, Voglar, dr. Žerjav, Pucelj, Mermolja, Drofenik in pa Ureklj? Zadovoljni so bili, če sta jih Pašić in Pribičević hvalila, a poslance Slovenske ljudske stranke psovala...

Danes se uresničuje prečokba naših mož, da bo centralizem za nas nesreča. Na stotine opsestnikov, obrtnikov in trgovcev se bo poglajalo še letos na boben. Ista nesreča čaka še tisoče drugih, če bo šlo tako naprej. Kakor hočejo velikosrbski radikali in samostalni demokrati.

Narod obupa vsled neznosnih davkov. Kmetje jemljejo posojila, da morejo vsaj za silo zamašiti nenasitno davčno vrečo. Obrtniki in mali trgovci propadajo, ker ne morejo ogromnih davkov in taks. In letos je davčni vijak prišrafal še ubogega delavca...

Kdo je vse to zakrivil? Če bi bil teh nesreč kriv posameznik, ljudstvo bi ga tako dolgo iskalo, da bi ga našlo. Ta nesreče gotovo ne bi ušel ljudski sodbi in obsodbi. In pri nas pa še mnogi poljubujejo roke tistim, ki so nam prinesli to nesrečo. Poljubujejo bič, ki nas tepe...

Dne 31. marca se je v narodni skupščini govorilo in glasovalo o predlogu Pašičeve in Pribičevićeve vlade glede zvišanja starih davkov in glede uvedbe novih davkov. Slovenska poslanka Pušenjak in dr. Kulovec sta v imenu Slovenske ljudske stranke stvarno in z močnim glasom opozarjala in rotila vladne stranke, naj ne nalagajo novih davkov, ker Slovenija jih ne prenese več... Bilo je vse bob in steno.

Pašičevi radikali, Pribičevići samostalni demokrati, Pivko in Žerjav med njimi, so glasovali proti nam in za zvišanje davkov ter za nove davke!

Še smejali so se poslancem Slovenske ljudske stranke, ko so jih opozarjali, da Slovenija ne prenese novih bremen. Ni čuda! Saj je »Jutro« nedavno zapisalo, »da še Slovenija ni preveč obdavčena!« Ni čuda, saj je govornik Pivkove stranke na zborovanju v Slovenskih goricah trdil, da Slovenci po njegovem računu še premalo plačujemo.

»Jaz tudi mislim tako. Ker pa smo že zraven, je boljše reči, da se borimo za čast. Človek mora zmiraj čuvati čast svojega stanu in ljudem kazati, da se dobro počuti v njem. Sicer bi se ljudje nazadnje še norca delali iz nas.«

Medtem, ko sva se pogovarjala o takih stvarih, smo slednjič ugledali veliko reko, ki je bila Majna, kakor je rekel narednik. Ob reki je bila vas, skozi katero nas je peljala pot. Kako se je vas imenovala, nismo vedeli, a smo se ustavili v njej.

Razkropili smo se po hišah in vsak si je lahko kupil žganja, vina in kaj od mesa. Kdor ni imel denarja, je jedel svoj črni kruh in gledal druge.

Okrog šeste ure zvečer smo prišli v Frankfurt. To mesto je še starejše od Majnce in polno Židov. Peljali so nas na kraj, kjer so bili nastanjeni v vojašnici deseti huzarski polk in badenski lovci. Kakor so mi pripovedovali, je bilo staro poslopje svoj čas bolnica, in to rad verjamem, ker je bilo znotraj veliko dvorišče z zidanimi hodniki. Pod temi hodniki so spravili konje, zraven pa je stanovalo moštvo.

Po brezštevilnih ulicah, ki so bile tako ozke, da je bilo komaj videti zvezde med dimniki, smo slednjič prišli na določeno mesto. Čakali so nas stotnik Florentin in poročnik Clavel in Bretonville. Po raportu so nas naredniki peljali po oddelkih v sobe, ki so bile nad Badenci. Bile so to velike dvorane z majhnimi okni. Med okni so stale postelje.

Narednik Pinto je obesil svojo svetilko na steber sredi sobe. Potem je vsak položil svoje orožje na stojalo ter se močje iznebil tornistra, bluže in čevljev. Cebedej je imel ležišče poleg mene. Čez dvajset minut smo spali, kakor bi bili ubiti.

X.

Sele v Frankfurtu sem spoznal vojaško življenje. Do takrat sem bil samo rekrut, zdaj pa sem postal vojak. Tu ne govorim o vežbanju. Kako se na povelje ozreš na desno ali levo, pokriješ sprednjega moža, pri nabijanju položiš roko na sprednji ali srednji puškin obroč, puško deneš na mudo — tega se z dobro voljo naučiš v enem ali dveh mesecih. Ampak naučil sem se discipline, to je, da ima korporal vedno prav, ako govori s prostakom, narednik s

Vse tiste, ki v Beogradu glasujejo za zvišanje davkov, ki tako nesramno pišejo in govorijo, obtožujemo, da so krivi nesrečnega izmuzganja Slovenije!

Žerjavovo »Jutro« in Pivkov »Tabor« zadnje tedne pišeta, da celo kmetstvo ljudstvo stopa v samostalno demokratsko stranko in da odobrava delovanje poslanca Pivka. Mi sicer vemo, da »Jutro« in »Tabor« lažeta in farbata. Kajti, da bi ljudstvo šlo s stranko, ki je kriva toliko nesreč, tega nihče ne verjame. Ali vemo, da se nahajajo povsod tudi hudobni ljudje, katerim se strašno dopade, če morejo kljubovati pošteni stranki.

Tako beremo, da so pri Sv. Trojici v Slov. goricah baje celo nekateri kmetje pristopili v Pivkovo samostalno demokratsko stranko. Menda je samo par zapeljanih. Torej tem nesrečnejem je celo prav, da Pivko glasuje za zvišanje davkov. Kmetje, obrtniki, trgovci, delavci! Pojdite k tem ljudem in zahtevajte od njih, naj plačujejo namesto Vas davke. Naj pristaši samostojno demokratske stranke prosijo Pivka, da prihodnjič zopet glasuje za — še večje davke!

Kdor je hudoben, je udarjen s slepoto!

IZKUSTVO

je najboljši učitelj. Milijoni ljudi poznajo šampon s črno glavo kot najboljšo sredstvo za nego lasi, da nočejo več vedeti. Radi tega ne čakajte, ampak tudi Vi si osvobodite izkustvo drugih. Rabite torej za umivanje lasi še samo mnogo let izkušeni

»Šampon s črno glavo«

ki odgovarja vsem zahtevam prirodne in razborite nege lasi.

Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah, parfumerijah. Edini proizvajatelj: Hans Schwarzkopf, Berlin-Dahlem.

Važno je, da pri nakupu posebno naglašate dostavek »s črno glavo.«

Okopavanje in osipavanje kmetijskih rastlin.

Poleg raznih drugih činiteljev je tudi poletno rahljanje zemlje za uspešno rast naših kmetijskih rastlin neizmerne važnosti. Rezultati našega dela morajo biti različni ob sicer enakih podnebnih in zemeljskih razmerah. V nekaterih južnih, rodovitnih deželah pridelujejo kmetijske sadeže z manjšimi stroški kot pri nas, ali v drugih, še manj rodovitnih pokrajinah na severu.

V naših krajih potrebujejo kmetijske rastline za dobro rast predvsem rahle zemlje. V rahli zemlji se lahko razvijajo korenine na vse strani, ker more dohajati do njih dovolj zraka, vlage in topline — činitelji, ki so za razkroj zemlje in hranilnih snovi v njej neobhodno potrebni.

Pri nekaterih kmetijskih rastlinah, kakor n. pr. pri turščici, gomoljnatih in koreninskih rastlinah je

treba zemljo po večkrat rahljati, da nam uspevajo. Pri drugih, to je žitaricah in metuljnicah pa zadostuje, ako jim samo po enkrat okopamo, in sicer v spomladi z brano. Tudi mlad krompir kaže povlačiti z brano, kakor hitro se je prikazal iz zemlje.

V splošnem velja pravilo, da je zemlji tem česče in skrbneje okopavati, čim težja je. Če se zemlja po večkratnem dežju tako zapere in strdi, da se napravi površ trda skorja, tedaj moramo to skorjo z okopavanjem zdrobiti.

Še večje važnosti pa je okopavanje v sušnih letinah. V takšnih časih moramo s pravočasnim okopavanjem zemljo obvarovati pred prevelikim izsušenjem. Po številnih drobnih, lasu podobnih cevkah, takojimenovalnih kapilarah uhaja iz globočine zemlje vlaga, ki je mladim rastlinam neobhodno potrebna. Če te kapilare pretrgamo, kar se zgodi z okopavanjem, ne more vlaga na površino zemlje, temveč ostane tam, kjer je okopalnik ali motika pretrgala cevke v zemlji. Zgornja zrahljana plast zemlje pokriva spodnjo nezrahljano plast slično, kakor odeja spečega človeka ter jo tako varuje pred močnim izhlapevanjem. Lastnost, po kateri izhlapeva zemlja vodo iz svoje notranjosti, imenujemo kapilarnost ali lasovitost. V plitvo zrahljani zemlji ostane podzemna vlaga ohranjena spodnji plasti ter pride rastlinskim koreninam v prid. V letinah, ko primanjkuje moče je zategadelj kmetijske rastline, kot turščico, krompir, peso, korenje, repo, fižol, grah itd. plitvo okopati, da ne trpe preveč suše in ne venejo. Povsem napako in neutemeljeno je malenkostno naziranje, da je treba držati zemljo v vročem letnem času neokopano in s plevelom obsenčeno.

Okopavanje se vrši z motikami, ceneje in hitreje pa z okopalniki. Za okopavanje s stroji je treba, da sejemo rastline v pravilne vrste, to je 60—80 cm vsakebi. — Zboljšani okopalniki z osipalnim lemežem, ki služijo obenem tudi za osipavanje, se dobe pri tvrdki Združene tovarne poljedelskih strojev Melichar—Umrath—Bäcker—Kaub Praga, podružnica v Ptuj, in sicer za ceno 600—900 D.

Zelo pripraven je okopalnik s štirimi noži in enim lemežem. Z lemežem se zemlja rahlja in drobi, noži pa

Do cilja

prideš prej in lažje, ako si zdrav in vesel. Zdravje in dobro voljo si ohraniš, ako imaš vedno pri sebi

„TORO“

prsrne karamelo, ki s svojim prijetnim okusom in zdravilnimi snovmi iz 5 slovitih zelišč kaj dobro učinkujejo na prebavo, proti prehlajenju ter so tudi otrokom neškodljive. Dobite jih pri vsakem trgovcu za 3 dinarje.

Stovanje. Marsikdo se je dal oskubiti do zadnjega beliča, samo da je bil »dobrih staršev.« Pozneje so bili vsi seveda sodrga, a kaj se hoče? Nečimurnost pokvari vse od novince do generala.

Med tem časom so prihajali vedno novi novinci s Francoskega, s Poljskega pa polni vozovi ranjencev. Kakšen prizor je bil pri vojašnici sv. Duha na drugi strani reke! Voz ni hotelo biti konec. Vsi ti nesrečniki so imeli zmazane ude: enemu je bil ozebel nos, drugemu ušesa, tretjemu roka, četrtemu noga, zato so jih pokladali v sneg, da niso razpadli v kose. Njih obleka je bila tako revna, da si revnejše ni mogoče misliti: ženska krila, ogoljene kape iz kozuhovine, povaljane čake, kozaske plašči itd. Okrog nog so imeli ovite žepne robce ali srajce. S težavo so zlezli v voz in gledali ljudi z udrtimi očmi in razmršenimi, čez obraz visečimi lasmi, kot divje živali. Smilili bi se bili celo ciganom, ki prenočujejo po gozdovih. In vendar so bili to še najsrečnejši, ker so ušli smrti, dočim je na tisoče njih tovarišev poginilo v snegu ali na bojišču.

Klipfel, Cebedej, Fürst in jaz smo obiskali nesrečnike. Pripovedovali so nam vso nesrečo od osvojitve Moskve naprej. Zdaj sem izprevidel, da je strašno devetindvajseto poročilo govorilo resnico.

To pripovedovanje nas je hudo razkačilo na Ruse. Nekateri so rekli: »Da bi se le kmalu pričelo! Zdaj bodo tepeni dodobra...« Še ni vsega konec! Njih jeza se je prijetela celo mene in včasih sem si mislil: »Jože, ali si znorel? Rusi branijo svojo deželo, svoje rodbine, vse, kar je človeku sveto na zemlji. Ako bi tega ne storili, bi jih vsakdo lahko po pravici zaničeval.«

O tem času se je zgodilo še nekaj nenavadnega.

Moj tovariš Cebedej je bil namreč sin pfalzbürškega grobarja in včasih smo ga med sabo imenovali »grobarja.« Nam tega ni zameril. Ko pa je neki večer po vežbanju šel čez dvorišče, mu je kakal nek huzar:

»Cuj, grobar! Pomagaj mi proči spraviti to slamo!«

Cebedej se je obrnil in mu odgovoril:

»Jaz nisem grobar in vi svojo slamo sami pospravite!«

Ali me imate za tepca?«

Oni pa je kričal še bolj:

»Rekrut, ali boš ubogal ali ne?«